

ΜΙΝΟΣ
ΕΥΣΤΑΘΙΑΔΗΣ
ΚΒΑΝΤΙ
ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑ

ΙΚΑΡΟΣ

KBANTI

Απαγορεύεται η αναδημοσίευση ή αναπαραγωγή του παρόντος έργου στο σύνολό του ή τμημάτων του με οποιονδήποτε τρόπο, καθώς και η μετάφραση ή διασκευή του ή εκμετάλλευσή του με οποιονδήποτε τρόπο αναπαραγωγής έργου λόγου τέχνης, σύμφωνα με τις διατάξεις του ν. 2121/1993 και της Διεθνούς Σύμβασης Βέρνης-Παρισιού, που κυρώθηκε με το ν. 100/1975. Επίσης απαγορεύεται η αναπαραγωγή της στοιχειοθεσίας, της σελιδοποίησης, του εξωφύλλου και γενικότερα όλης της αισθητικής εμφάνισης του βιβλίου, με φωτοτυπικές ή οποιεσδήποτε άλλες μεθόδους σύμφωνα με το άρθρο 51 του ν. 2121/1993.

© Μίνως Ευσταθιάδης & Εκδόσεις Ίκαρος 2020

ISBN 978-960-572-372-9

ΜΙΝΩΣ ΕΥΣΤΑΘΙΑΔΗΣ

ΚΒΑΝΤΙ

μυθιστόρημα

ΙΚΑΡΟΣ

Για την (κάθε) Άισα

*Tiger tiger burning bright
in the forests of the night*

WILLIAM BLAKE

ΑΓΝΩΣΤΗ ΓΛΩΣΣΑ

1

Παρίσι, 27 Οκτωβρίου 2018

Μόλις έχει αρχίσει να βρέχει, αλλά ο δρόμος, τα παρκαρισμένα αυτοκίνητα, τα κτίρια, όλα φαίνονται στεγνά. Το νερό χρειάζεται τον χρόνο του. Ένας άντρας προχωράει με γρήγορο βήμα και το κεφάλι του ελαφρά σκυμμένο μπροστά. Όταν η κινούμενη σκιά εμφανίζεται δίπλα του, είναι ήδη αργά. Κάτω από τις μακρινές λάμπες της οδού Μπερτ η λάμα δεν γυαλίζει καθόλου. Το πρώτο χτύπημα τον βρίσκει πάνω αριστερά από το στομάχι. Αμέσως το μαχαίρι ξαναβυθίζεται στο ίδιο σημείο, μα εκείνος δεν προσπαθεί να το αποφύγει ή να παλέψει. Μόνο τα χέρια του εκτελούν μια αντανakλαστική κίνηση στον αέρα, τεντώνονται για να πιάσουν κάτι αόρατο, κάτι που ποτέ δεν θα καταφέρουν να αγγίξουν. Παραπατάει. Η τρίτη μαχαιριά, ίσως λόγω της μετατόπισης του σώματος, τον πετυχαίνει λίγο ψηλότερα. Ακόμη και τότε δεν κάνει καμία φανερή προσπάθεια να αμυνθεί.

Κάπου πίσω από τα κτίρια ακούγεται ένας συνεχής βόμβος, η μεταλλική αναπνοή της πόλης. Ύστερα από την

τέταρτη μαχαιριά ο άντρας παίρνει την πρώτη και μοναδική του πρωτοβουλία. Γυρίζει το κεφάλι για να κοιτάξει ψηλά, ενώ ταυτόχρονα χώνει τα χέρια του στο παλτό του. Ποιος σπαταλάει την τελευταία ικμάδα της δύναμής του για να πέσει κάτω με τα χέρια στις τσέπες; Μοιάζει με παραλογισμό, με άηχο μήνυμα πάνω από τις στέγες; Φεύγω αδιάφορος για το τέλος.

Είναι πεσμένοι ανάσκελα όταν αρχίζει να δέχεται τα υπόλοιπα χτυπήματα. Ο δολοφόνος δεν βιάζεται πια. Έχει γονατίσει δίπλα του και τον καρφώνει σταθερά και επίμονα γύρω από το ίδιο σημείο. Πρέπει να ακούγονται τουλάχιστον κάποια αγκομαχητά πόνου, αλλά η βροχή έχει δυναμώσει και καλύπτει κάθε άλλο ήχο. Για μερικά δευτερόλεπτα τα δύο κεφάλια σχεδόν εφάπτονται. Από μακριά θύτης και θύμα φαίνονται έτοιμοι να φιληθούν ή να ανταλλάξουν ένα πολύτιμο μυστικό. Μερικές φορές είναι το ίδιο.

Δύο εικοσάχρονοι σχεδόν τρέχουν για να πάνε στο πάρτι συμφοιτητών τους από τη Σχολή Καλών Τεχνών. Αυτοί βλέπουν πρώτοι το σώμα, πεσμένο στον δρόμο. Στην αρχή τραβιούνται προς την άκρη του πεζοδρομίου και μένουν ασάλευτοι για λίγο. Δοκιμάζουν να του μιλήσουν και ύστερα να του φωνάξουν. Ο σωρός από γκριζα ρούχα δεν αποκρίνεται, ούτε κάνει την παραμικρή κίνηση.

Χωρίς να τολμήσουν να τον πλησιάσουν περισσότερο από τρία τέσσερα μέτρα, καλούν το ασθενοφόρο. Αν και αποθαρρυσμένοι από τη θέα του θανάτου, που δεν διατηρεί τίποτα από τη συνηθισμένη κινηματογραφική αίγλη του, αρχίζουν να τραβάνε με τα κινητά τους φωτογραφίες και βίντεο.

Η φωνή του ενός ακούγεται να μονολογεί με απογοήτευση:
 «Να δεις που δεν θα μας αφήσουν να το ανεβάσουμε πουθενά».

Είκοσι λεπτά αργότερα ένα ασημί Renault Clio φρενάρει απότομα στη μέση της οδού Ντρεβέ. Ο οδηγός του το παρατάει με αναμμένη μηχανή και πετάγεται έξω στη βροχή επαναλαμβάνοντας ψυχρά και δυνατά:

«Ποτέ χωρίς την πουτάνα μου».

Μέσα στο περιπολικό, που έχει κλείσει την κυκλοφορία στη συμβολή με την οδό Μπερτ, οι δύο ένστολοι αστυνομικοί νομίζουν ότι ο Μαξίμ Τουλιέρ βρίζει γιατί δεν έχει ομπρέλα. Δεν θα μπορούσαν να μαντέψουν ότι «πουτάνα» είναι απλώς το χαϊδευτικό της βότκας και ότι ο αστυνομικός επιθεωρητής έχει ξεχάσει το φλασκί του στο τμήμα. Μπροστά στο πτώμα απομένει ξαφνικά βουβός και σκεφτικός. Του έχουν τελειώσει οι προσπάθειες διαφυγής, οι ομπρέλες, οι πουτάνες. Είναι ήδη αρκετά μεθυσμένος για να πει οτιδήποτε έξυπνο και αρκετά έμπειρος για να προαισθανθεί πως απόψε όλα πάνε κατά διαόλου.

Ύστερα από μισή ώρα οι τρεις άντρες του Εγκληματολογικού σταματάνε να μπουσουλάνε υπομονετικά γύρω από τον νεκρό. Ακόμη και αν υπήρχαν κάποια ίχνη του δολοφόνου, είναι σίγουρο πως ταξιδεύουν πλέον μαζί με τα νερά της βροχής προς την πλατεία Εμίλ Γκουντό. Ούτε στις τσέπες του θύματος έχουν βρει το παραμικρό. Η πρώτη τους σκέψη είναι πως ίσως πρόκειται για μια επιπόλαιη ληστεία, που για κάποιο λόγο στράβωσε στην πορεία. Συμβαίνει μερικές φορές, ειδικά αν το θύμα προβάλλει απροσδόκητη αντίσταση.

Αυτός ο γερασμένος άντρας δεν φαίνεται όμως να έχει παλέψει καθόλου. Τώρα το τελευταίο που μπορούν να κάνουν είναι να τον φωτογραφίσουν. Να απαθανατίσουν τον θάνατο.

«Πού καταλήξατε;» τους ρωτάει ο Μαξίμ Τουλιέρ μόλις μπαίνουν στο αμάξι του.

«Πουθενά. Οι δρόμοι είναι τα χειρότερα σημεία για συλλογή στοιχείων. Το ξέρετε καλά αυτό, κύριε επιθεωρητά».

«Πρέπει να μου δώσετε κάτι για αρχή. Οτιδήποτε. Έστω μια... τρελή ιδέα».

«Η βροχή ήταν με το μέρος του», απαντάει ο πιο ηλικιωμένος άντρας, που δουλεύει στο Εγκληματολογικό εδώ και τρεις δεκαετίες, ενώ μια κουρασμένη σύσπαση διαπερνά το πρόσωπό του.

«Τι στον διάολο σημαίνει αυτό;» επιμένει ο επιθεωρητής.

«Απόψε ο δολοφόνος στάθηκε πολύ τυχερός. Το νερό έχει ξεπλύνει κυριολεκτικά τα πάντα. Αυτό δεν θα μπορούσε να το υπολογίσει... όποιος κι αν ήταν».

Το Σάββατο της 27ης Οκτωβρίου 2018, στις 12.20 μετά τα μεσάνυχτα, ο ιατροδικαστής Ζόραν Νέκιτς ξεκινάει τη βάρδια του στο παρισινό νεκροτομείο του IML. Όπως κάθε φορά πίνει μια γουλιά από τον ζεστό καφέ του πριν αρχίσει να εξετάζει σχολαστικά το σώμα του δολοφονημένου άντρα, που κείτεται ξαπλωμένος μπροστά του. Απόψε η περίεργη συμμετρία τού κάνει εντύπωση από την πρώτη κιόλας ματιά. Γύρω από το σημείο των χτυπημάτων έχει σχηματιστεί ένα σχεδόν κυκλικό σχήμα από δεκατέσσερις οπές. Περνάει αρκετή ώρα μέχρι να κρατήσει την πρώτη του σημείωση: «Όλα τα τραύματα έχουν προκληθεί από το

ίδιο όπλο και κυμαίνονται σε βάθος δεκαέξι έως είκοσι εννέα εκατοστών».

Ο Σέρβος ιατροδικαστής, που έμεινε μόνιμα στη Γαλλία μετά τη θητεία του στον πόλεμο της Γιουγκοσλαβίας, προτιμάει να γράφει με το χέρι πρώτα στο προσωπικό του σημειωματάριο, κι έτσι το μολύβι του μένει για λίγο μετέωρο στο αέρα. Παρά την πλούσια πείρα του, αυτή τη φορά δυσκολεύεται να προσδιορίσει με ακρίβεια το όργανο του εγκλήματος. Υποθέτει πως πρόκειται για κάποιο είδος μαχαιριού δύο όψεων. Η λάμα του δεν έχει καθόλου δόντια και είναι μακρύτερη, μα κυρίως πολύ λεπτότερη από το συνηθισμένο. Ακόμη και τα μεγάλα κουζινομάχαιρα σπάνια καταφέρνουν να προκαλέσουν τραύματα βάθους είκοσι εννέα εκατοστών. Τουλάχιστον όχι όταν χρησιμοποιούνται σε συμπλοκή στη μέση του δρόμου.

Ο Ζόραν Νέκιτς αμφιταλαντεύεται ανακαλώντας για λίγο διάφορες λόγχες ή ξίφη. Στην περίπτωση τους όμως η διάμετρος των τραυμάτων θα έπρεπε να είναι τουλάχιστον τριπλάσια. Όσο κι αν προσπαθεί, δεν μπορεί να φανταστεί με σαφήνεια εκείνο το φονικό αντικείμενο. Αναγκάζεται να σημειώσει με καθαρά γράμματα: «*Αιχμηρό, μακρύ, λεπτό μαχαίρι δύο όψεων*».

Ακολουθεί η αναλυτική αναφορά των ζωτικών οργάνων που έχουν πληγεί και στο τέλος προσθέτει το ευκολότερο κομμάτι: «*Λευκός άντρας, ύψους ένα και ογδόντα τέσσερα, βάρους ογδόντα τριών κιλών. Πιθανότατα μεταξύ εξήντα και εξήντα πέντε ετών*».

Ο Ζόραν Νέκιτς κοιτάζει το νυστέρι, τα λαστιχένια γάντια, τον εκτυφλωτικό προβολέα, τους άδειους τοίχους του

νεκροτομείου. Εδώ και ώρα έχει αντιληφθεί πως κάτι ύποπτο συμβαίνει με το πτώμα αυτού του άντρα. Τι μπορεί να χωρέσει σε μια έκθεση νεκροψίας και τι όχι; Ίδού το ερώτημα, στο οποίο ποτέ δεν βρήκε ικανοποιητική απάντηση. Με τεντωμένα νεύρα και όλες του τις αισθήσεις σε εγρήγορση διασχίζει την αίθουσα, φτάνει στο μοναδικό παράθυρο και το ανοίγει. Η νύχτα τού φαίνεται πιο ήσυχη, δηλαδή πιο επικίνδυνη απ' ό,τι συνήθως. Δεν θα αναφέρει τίποτα άλλο για τον νεκρό. Ως άνθρωπος που συμμετείχε ενεργά σε έναν πόλεμο, έχει μάθει πως μερικές φορές το παρελθόν οφείλεις να το αφήνεις πίσω σου, να το διαγράφεις. Το οφείλεις όχι σ' εσένα ή στους νεκρούς, αλλά κυρίως στους ζωντανούς. Κι αν δεν μπορείς; Τότε καλύτερα να το θάβεις κάτω από τα στρώματα της σκονισμένης γραφειοκρατίας, από την απουσία πληροφοριών, από οτιδήποτε.

Ένα κλιμάκιο της αστυνομίας συνεχίζει να ερευνά την περιοχή γύρω από τον τόπο του εγκλήματος. Στην αρχή τα αποτελέσματα είναι απογοητευτικά. Οι περίοικοι, κλεισμένοι στα σπίτια τους, όπως κάθε βροχερή νύχτα, δεν έχουν δει ή ακούσει το παραμικρό. Με μία μοναδική εξαίρεση.

Η εξηνταοχτάχρονη Ζιστίν Γκαρό αργεί να ανοίξει την πόρτα της. Μια βαριά μυρωδιά ετερόκλητων αρωμάτων πνίγει το σαλόνι της, που είναι τόσο σκοτεινό όσο και η νύχτα απ' έξω. Χωρίς να δώσει καμία σημασία στις πρώτες ερωτήσεις του Μαξίμ Τουλιέρ και χωρίς να ανάψει κανένα φως, η λευκοντυμένη οικοδέσποινα πάει και κάθεται σταυροπόδι στην άκρη του δερμάτινου καναπέ της. Η φωνή της είναι διαπεραστική καθώς προφέρει τις λέξεις με αυστηρότητα.

«Η Ζιστίν Γκαρό δουλεύει ως δασκάλα πιάνου. Έχει δώσει διψήφιο αριθμό κονσέρτων, τέσσερα μάλιστα ως επίσημο μέλος της Φιλαρμονικής Ορχήστρας της Λυών. Άλλες μέρες τότε...»

Αναφέρεται στον εαυτό της μονίμως στο τρίτο πρόσωπο, δημιουργώντας την εντύπωση πως μιλάει για κάποια παλιά γνωστή της. Όσο περιγράφει την παρελθούσα μουσική της καριέρα, ατενίζει το κενό πέρα από την μπαλκονόπορτα του τέταρτου ορόφου. Ταυτόχρονα η δεξιά της παλάμη προσγειώνεται, ρυθμικά ίσως λίγο δυνατότερα απ' όσο συνηθίζεται σε ανθρώπους που ατενίζουν το κενό, στο αριστερό της γόνατο. Κάθε λέξη της, κάθε κίνησή της, κάθε λεπτομέρεια του δωματίου δημιουργεί όλο και περισσότερες αμφιβολίες στον επιθεωρητή Μαξίμ Τουλιέρ. Δεν μπορεί όμως να κάνει τίποτα άλλο παρά να κάθετει σχεδόν αποχαυνωμένος απέναντί της και να την παρακολουθεί.

«Ακούστηκε από μακριά. Τα βήματά του μετέφεραν εκείνη τη χαμένη τονικότητα των κλασικών. Η Ζιστίν Γκαρό στάθηκε στην ανοιχτή μπαλκονόπορτα και κοίταξε από κάτω. Ποιος περπατούσε έτσι; Εξαιρετικά σπάνιος ρυθμός. Ειδικά για άντρα. Μόλις μια ανάσα μακριά από Σοπέν. Ναι, περπατούσε στην οδό Μπερτ με τον Σοπέν στα πόδια του. Ξαφνικά ξεπήδησε η σκιά. Για κλάσματα του δευτερολέπτου στάθηκαν ακίνητοι ο ένας απέναντι στον άλλον. Τόσο όσο διαρκούν και οι παύσεις του Σοπέν. Μετά ξεκίνησαν να χορεύουν μαζί. Στην αρχή υπήρξε μια αυθεντική αρμονία. Δεν κράτησε βέβαια πολύ. Ποτέ δεν κρατάει. Εκείνος έβαλε τα χέρια στις τσέπες του και σωριάστηκε στον δρόμο. Μα ακόμη και στην πτώση διατήρησε τη χάρη του».

«Κι ο άλλος τι έκανε;»

«Δεν υπήρχε κανείς άλλος. Μόνο η σκιά. Γονάτισε αμέσως δίπλα του και άρχισαν να παίζουν θέατρο».

«Τι είδους θέατρο;»

«Από αυτό που η Ζιστίν Γκαρό δεν θέλει να βλέπει. Μπήκε στο διαμέρισμά της. Δεν παίζεται έτσι το θέατρο, κύριοι! Ποτέ, ποτέ, ποτέ! Αν ήταν τόσο γρήγορο ή τόσο βάνουσο, τότε θα μπορούσαν να το καταφέρουν όλοι».

Όταν η Ζιστίν Γκαρό κλείνει την πόρτα πίσω της, είναι σχεδόν μία και μισή μετά τα μεσάνυχτα. Ο Μαξίμ Τουλιέρ κατεβαίνει την εσωτερική σκάλα του κτιρίου πολύ πιο μπερδεμένος και ζαλισμένος απ' όσο την είχε ανέβει. Δεν φταίνε τα τρία λικέρ μέντας που έχει πειε παρέα με τη μοναδική αυτόπτη μάρτυρα. Εκείνο που τον αποπροσανατόλισε ακόμη περισσότερο ήταν η επιμονή της στην περιγραφή του δολοφόνου. Στη σκιά. Όσες φορές κι αν τη ρώτησε, όσους πλάγιους τρόπους και αν χρησιμοποίησε, πήρε ακριβώς την ίδια απάντηση.

Ο επιθεωρητής βγαίνει έξω και κάνει λίγα βήματα για να σταθεί ακριβώς στον τόπο του εγκλήματος. Πριν από λίγο ένα σωρό ερωτήσεις στριφογύριζαν μέσα στο κεφάλι του, αλλά τώρα τον απασχολεί αποκλειστικά ένα πράγμα: Πώς μπορεί να ξεπηδήσει μια κινούμενη σκιά σε αυτό το σημείο; Εδώ δεν υπάρχουν γωνίες, κρυφά σημεία, παράδρομοι. Μέσα στο αμφίβολο λευκοκίτρινο φως της, η οδός Μπερτ ανοίγεται νεκρικά ήσυχη. Χωρίς απαντήσεις.

Στα εργαστήρια του Εγκληματολογικού δεν αργούν να πέσουν πάνω στο πρώτο σημαντικό εύρημα. Είναι μια πιστωτική κάρτα, ραμμένη εσωτερικά στο δεξί μανίκι του παλτού

του θύματος. Προφανώς την είχε κρύψει εκεί για περίπτωση ανάγκης. Η διασταύρωση στοιχείων προχωράει γρήγορα και εύκολα. Νεκρός είναι ο Γκούναρ Ρίχτερ, Γερμανός υπήκοος, εξήντα ενός ετών, επιχειρηματίας στο επάγγελμα, με τόπο κατοικίας το Περπιγιάν της νότιας Γαλλίας. Αμέσως πιάνουν δουλειά οι υπολογιστές και τα τηλέφωνα της αστυνομίας. Η πρώτη ενδιαφέρουσα πληροφορία είναι πως ο Γκούναρ Ρίχτερ εμφανίζεται ως ιδιοκτήτης ενός σπιτιού στο Παρίσι. Πρόκειται για ένα μικρό διαμέρισμα δύο δωματίων, στον αριθμό 46 της οδού Ντουραντάν στη Μονμάρτη.

Χθες το απόγευμα, λίγο μετά τις πέντε, εμφανίστηκε εκεί φορώντας σκούρο καφέ παλτό και κρατώντας μια μεγάλη δερμάτινη βαλίτσα. Με την πρώτη ματιά έδινε την κλασική εντύπωση κουρασμένου ταξιδιώτη. Ο καινούριος διαχειριστής της πολυκατοικίας, με τον οποίο δεν είχαν ξανασυναντηθεί ποτέ στο παρελθόν, τον περίμενε στην είσοδο του κτιρίου, όπως είχαν συμφωνήσει. Τον καλωσόρισε και τον ρώτησε αν είχε έρθει στο Παρίσι για δουλειές. Ο Γκούναρ Ρίχτερ ξερόβηξε και ρώτησε αν είχε προκύψει κάποια νέα οφειλή ή οποιαδήποτε άλλη εκκρεμότητα για το διαμέρισμά του. Ήταν σαφές ότι δεν είχε όρεξη για κουβέντα. Ο διαχειριστής απάντησε πως όλα είχαν πληρωθεί στην ώρα τους και οι δύο άντρες αποχαιρετίστηκαν με μια βιαστική χειραψία. Η συνάντησή τους δεν είχε διαρκέσει παραπάνω από ένα λεπτό.

Πριν το ξημέρωμα του Σαββάτου ο επιθεωρητής Μαξίμ Τουλιέρ βρίσκεται το διαμέρισμα της οδού Ντουραντάν και δύο άντρες του Εγκληματολογικού τον βοηθάνε στην έρευνα.

Όλοι τους φοράνε γάντια και ποδονάρια. Πάνω στο κρεβάτι χάσκει ανοιχτή η ογκώδης βαλίτσα του Γκούναρ Ρίχτερ, που δείχνει σχεδόν αδειανή, με τα λίγα ρούχα του και το νεσεσέρ του. Στην εσωτερική τσέπη ενός μπουφάν βρίσκουν το μοναδικό ενδιαφέρον στοιχείο, ένα μπλοκ με μπλε εξώφυλλο και εννέα σκίτσα. Μεταξύ τους παρεμβάλλονται κάθε φορά μερικά λευκά φύλλα. Όλα τα ακατανόητα γεωμετρικά σχέδια που είναι σκορπισμένα αραιά στις σελίδες του έχουν φτιαχτεί με μολύβι. Τι απεικονίζουν; Κανέννας από τους τρεις άντρες δεν καταφέρνει να πει με βεβαιότητα. Θα μπορούσε εξίσου εύκολα να πρόκειται για γκρεμισμένες πυραμίδες, για κόκαλα ελεφάντων σε διάταξη ή για τα προσχέδια μιας τελείως άγνωστης μηχανικής κατασκευής.

Στην τελευταία σελίδα εμφανίζεται μια γυναικεία μορφή με μακριά μαλλιά. Είναι η πρώτη και τελευταία ανθρώπινη φιγούρα σε ολόκληρο το μπλοκ. Οι γραμμές του μολυβιού διαγράφονται εδώ εντονότερες και πιο σίγουρες. Φαίνεται πως αυτή τη φορά ο σκιτσογράφος είχε αποτυπώσει κάτι που έβλεπε πραγματικά. Η μαύρη, αδύνατη γριά Αφρικάνα φοράει κελεμπία και στέκεται με τα χέρια της πλεγμένα στο στήθος μπροστά από μια αχυροκαλύβα. Το περίεργο είναι πως, παρά την προφανή πιστότητα του σχεδίου, αυτή η γυναίκα δεν έχει καθόλου μάτια.